

PROLÓG

V hrobke

JEJ MYŠLIENKY BOLI jediným výkrikom.

Žalobou.

V hlave kričala od zúfalstva, revala od zúrivosti, utrpenia, samoty... od všetkého, čo ju mesiac po mesiaci zbavovalo ľudskosti.

Aj prosila.

Prosím vás, zľutujte sa, zľutujte, zľutujte... nechajte ma odísť...

V hlave kričala, prosila a plakala. Iba v hlave. V skutočnosti jej z hrdla nevyšiel nijaký zvuk. V jedno ráno sa zobudila takmer nemá. *Nemá...* Ona, ktorá sa tak rada vyjadrovala, ľahko nachádzala slová a rada sa smiala...

V prítmí zmenila polohu, aby si uvoľnila napäté svalstvo. Sedela na zemi z udupanej hliny a chrbtom sa opierala o kamenný múr. Niekedy si tam aj ľahla. Alebo sa uložila na chatrný matrac v kúte. Väčšinu času prespala schúlená do kľbka. Keď vstala, popretáhovala sa alebo si trochu pochodila – štyri kroky tam a štyri späť; jej kobka merala dva krát dva metre. Bolo tam príjemne teplo; dávno vedela, že z druhej strany dverí musí byť nejaké kúrenie, lebo cítila teplo, no počula aj zvuky: hučanie, syčanie, klopanie. Nemala na sebe nijaké šaty, bola nahá ako zviera. Celé mesiace, možno aj roky. Potrebu vykonávala do vedra a dva razy denne dostávala jedlo s výnim-

BERNARD MINIER

kou dní, keď niekam odišiel. Potom strávila sama aj niekoľko dní bez jedla a vody a mučil ju hlad, smäd a strach zo smrti. Vo dverách boli dva priezory: jeden celkom dolu, kadiaľ dostávala jedlo, a jeden v strede, kadiaľ ju pozoroval. Aj keď boli priezory zatvorené, cez dve tenké škáry prenikali do tmy kobky svetelné lúče. Oči si už dávno privykli na prítmie a rozlišovali aj drobnosti na zemi a na stenách, ktoré by si nik iný nemohol všimnúť.

Zo začiatku skúmala svoju kobku, číhala na najmenší hluk. Hľadala spôsob, ako uniknúť, nejakú štrbinku v jeho systéme, to najmenšie zanedbanie z jeho strany. Potom sa tým prestala zaoberať. Neexistovala nijaká štrbinka, nijaká nádej. Už si nepamätala, koľko týždňov a mesiacov uplynulo od jej únosu. Od jej predchádzajúceho života. Približne raz za týždeň, možno aj viac alebo menej, jej prikázal prestrčiť ruku cez otvor a pichol jej injekciu. Bolelo to, pretože bol nešikovný a tekutina bola hustá. Takmer vzápätí stratila vedomie a keď sa prebudila, sedela pripútaná cez nohy a hrud' v mohutnom kresle s vysokým operadlom. *Umytá, navoňaná a oblečená...* Vlasy jej voňali po šampóne a vo zvyčajne vyprahnutých a ako sa nazdávala aj páchnucich ústach cítila zubnú pastu a mentol. V kozube horel jasný oheň, na lesklom stole z tmavého dreva boli zapálené sviečky a z tanierov sa šírila príjemná vôňa. Zo stereo veže sa vždy ozývala klasická hudba. Tak ako zviera s podmieneným reflexom aj ona, keď počula hudbu, uvidela žiaru plameňov a na koži pocítila čisté oblečenie, začala priam slintať. Treba povedať, že deň predtým ju vždy nechal dvadsaťštyri hodín bez jedla.

Podľa bolesti v bruchu vedela, že ju v spánku zneužil. Zo začiatku ju to pomyslenie desilo a keď sa zobudila v kobke, vyvrátila svoje prvé skutočné jedlo. Teraz ju to už nezaujímalo. Niekedy mlčal,

KRUH

niekedy donekonečna hovoril, no ona ho nepočúvala: jej mozog si odvykol sledovať nejaký rozhovor. V jeho reči sa opakovali slová *hudba, symfónia, orchester* a ešte jedno meno: *Mahler*.

Ako dlho bola zatvorená? V kobke sa nedali rozoznať dni a noci. Vlastne to bola hrobka. Kdesi vnútri pochopila, že odtiaľ nevyjde živá. Už dávno sa vzdala nádeje. Pripomínala si tie nádherné a jednoduché časy, keď bola na slobode. Keď sa naposledy smiala, keď boli u nej priatelia a keď videla rodičov; vôňu letnej opekačky, večerné svetlo na stromoch v záhrade a oči svojho syna pri západe slnka. Tváre, úsmevy, hry... Videla sa, ako sa miluje s mužmi, najmä s jedným... Ten život sa jej vtedy zdal banálny, no bol to priam zázrak. Napĺňala ju lútosť, že si to viac nevyčutnala. Uvedomovala si, že aj chvíle trápenia a bolesti boli ničím v porovnaní s týmto peklom. S týmto nebytím, pochovaným na neznámom mieste. Mimo sveta. Tušila, že od skutočného života ju delí iba niekoľko metrov kameňa, betónu a zeme, no zároveň vedela, že ani stovky dverí a kilometre chodieb a mreží by ju väčšmi neoddelili.

Raz sa však život a svet priblížili na dosah. Z neznámeho dôvodu ju musel rýchlo premiestniť. Narýchlo ju obliekol, ruky skrížil za chrbát, zápästia spojil plastovými putami a na hlavu jej navliekol plátenné vrece. Potom ju vyviedol po schodoch a ocitla sa na čerstvom vzduchu *Na voľnom vzduchu...* Bo to taký šok, že takmer omdlela.

Keď pocítila na odhalených ramenách a pleciach teplo slnka, keď aj cez vrece vnímala svetlo, vdýchovala vôňu zeme a ešte vlhkých polí, kvetov a kríkov, keď počula štebotanie vtákov pri východe slnka, sotva sa udržala na nohách. Tak sa rozvzlykala, že slzami a hlienmi premočila plátno.

BERNARD MINIER

Potom ju položil na kovovú platňu a vdychovala výfukový plyn a benzín. Hoci nebola schopná kričať, zapchal jej ústa handrou a z opatrnosti prelepil páskou. Spútal jej aj zápästia a členky, aby nemohla udierať do priečky. Cítila vibrácie motora a vozidlo sa natriasalo po nerovnom povrchu, kým sa dostalo na riadnu cestu. Keď prudko pridal a počula, ako ich predbieha veľa áut, pochopila, že sú na diaľnici.

Najhoršie to bolo na cestnom mýte. Počula hlasy, hudbu, vrčanie motorov celkom pri sebe, *úplne blízko...* tam pri nej: za priečkou. Desiatky ľudských hlasov. Žien, mužov, detí... Iba niekoľko centimetrov od nej! *Počula ich...!* Zaplavila ju lavína pocitov. Hovorili, smiali sa, chodili sem a tam, živí a voľní. Netušili, že je blízko nich, nevedeli o jej pomalom umieraní, o jej otrockej existencii... Pohýbala hlavou, až narazila na kov a krvácala z nosa na zamastenú dosku.

Potom počula, ako jej kat povedal „ďakujem“, a dodávka sa pohla. Chcelo sa jej revať.

Keď ju sťahoval, bolo pekne a všetko kvitlo, o tom nepochybovala. *Jar...* Koľko ďalších ročných období ešte príde? Kým sa mu neznudí, kým ho neovládne šialenstvo a nezabije ju. Odrazu si bola istá, že jej priatelia, blízki aj polícia ju už pokladajú za mŕtvu. Jediná bytosť na svete vedela, že je ešte nažive, a to bol démon, diabol, zlý duch, *incubus*. Nikdy viac neuvidí denné svetlo.

PIATOK

1

Bábiky

*BOLO TO TAM, v ponurej záhrade,
číhajúci tieň chladného vraha,
tiene na tráve zblednutej
ako krv vo večernom prítmí.
V stromoch spieval slávik
krajšie ako Marsyas i Apolón.
V skrýši skryté hniezdka
a gulôčky imela.
Vidiecka scenéria.*

Oliver Winshaw prestal písať. Zažmurkal. Čosi vzbudilo či skôr narušilo jeho pozornosť na okraji zorného poľa. Za oknom. Záblesk. Ako fotoaparátom.

Okolo Marsacu sa rozpútala búrka.

V ten večer, tak ako aj po iné večery, sedel za pracovným stolom a písal. Báseň. Pracovňu mal na prvom poschodí domu, ktorý si so ženou kúpili pred tridsiatimi rokmi na juhozápade Francúzska. Miestnosť bola obložená dubovým drevom a takmer úplne aj

BERNARD MINIER

knihami. Išlo najmä o britskú a americkú poéziu 19. a 20. storočia: Coleridge, Tennyson, Robert Burns, Swinburne, Dylan Thomas, Larkin, E. E. Cummings, Pound...

Vedel, že nikdy nebude siahť ani po členky týmto bardom, ale nezáležalo mu na tom.

Svoje básne nedal nikomu prečítať. Blížil sa k starobe, už bola za ním aj jeseň života. Čakala ho zima. Čoskoro zapáli v záhrade oheň a hodí doň stopäťdesiat zošitov s čiernymi obálkami. Spolu vyše dvadsaťtisíc básní. Za päťdesiatšedem rokov denne jedna. Bolo to asi najlepšie chránené tajomstvo jeho života. Ani jeho druhá žena ich nesmela čítať.

Aj po všetkých tých rokoch sa ešte spytoval, kde čerpal inšpiráciu. Keď sa obzrel do minulosti, bol to len dlhý sled dní, ktoré sa vždy skončili večer napísaním básne v tichu pracovne. Všetky mali dátum. Mohol si vyhľadať tú, čo napísal, keď sa mu narodil syn, keď mu zomrela prvá žena, keď sa presťahoval z Anglicka do Francúzska... Nešiel spať, kým báseň nedokončil, niekedy o jednej či druhej nad ránom, a to aj v čase, keď ešte chodil do práce. Nepotreboval veľa spánku a nepracoval fyzicky: bol profesorom angličtiny na univerzite v Marsacu.

Oliver Winshaw sa blížil k deväťdesiatke.

Bol to vyrovnaný a elegantný stavec a všetci ho poznali. Keď sa usadil v tomto malebnom univerzitnom mestečku, čoskoro dostal prezývku „Angličan“. Bolo to v čase, keď jeho rodáci ešte neútočili ako kobyľky na staré domy v kraji, aby ich zreštaurovali, a keď jeho prezývka bola zaujímavá. Teraz bol len jedným z mnohých. No v čase hospodárskej krízy Angličania postupne odchádzali do finančne atraktívnejších krajín: do Chorvátska, Andalúzie... Oliver sa

KRUH

spytoval, či bude ešte žiť dostatočne dlho, aby zostal zasa jediným Angličanom v Marsacu.

*V jazierku s leknami
kľže sa beztvary tieň,
míťvolný vychudnutý profil,
ako ostrá čepeľ.*

Znovu prestal písať.

Hudba... Zdalo sa mu, že pomedzi šum dažďa a neprestajné dunenie hromov, rozlievajúce sa po celej oblohe, zaznieva akási hudba. Určite to nemohla byť Christine, už dávno spala. Prichádzalo to zvonku: klasická hudba...

Oliver sa zatváril mrzuto. Hudba musela hrať veľmi silno, keď ju napriek búrke a zatvorenému oknu počul v pracovni. Pokúsil sa sústrediť na báseň, ale nešlo to, tá prekliata hudba ho vyrušovala.

Podráždene sa znovu pozrel do okna. Cez rolety presvitali blesky. Pomedzi škáry videl, že leje ako z krhly. Akoby sa búrka sústredila na mesto, uzavreté v akomsi tekutom zámotku a odrezané od sveta.

Odsunul soličku a vstal.

Podišiel k oknu a rozšíril medzery na roletách, aby sa pozrel na ulicu. Voda zo žlabu sa prelievala na dlažbu. Oblohu nad strechami križovali jemné záblesky, akoby ju popisoval svietielkujúci seizmograf.

V dome oproti svietili všetky okná. Že by tam niečo oslavovali? Spomínaný dom so záhradou bol oddelený od ulice a chránený pred pohľadmi vysokým múrom. Bývala v ňom slobodná žena. Profesorka v prípravnej triede na lýceu v Marsacu, najznámejšia ľahká žena v kraji. Krásna žena. Drobná, gaštanové vlasy, elegantná

BERNARD MINIER

postava – tridsiatka v rozkveti. Oliverovi by sa bola páčila, keby bol mal štyridsať a menej. Stávalo sa mu, že ju potajme špehoval, keď sa v lete opaľovala na ležadle skrytá pred zrakmi iných okrem jeho, lebo záhrada sa nachádzala presne oproti oknu jeho pracovne z druhej strany uličky a múru. Niečo tu nesedelo. Všetky štyri poschodia domu boli osvetlené. Brána na ulicu bola otvorená a malá lampa osvetľovala prah lesknúci sa od dažďa.

Za oknami však nikoho nevidel. Naboku boli balkónové okná obývačky obrátené do záhrady úplne otvorené a búchali vo vetre ako dvierka vo westernových saloonoch. Dážď šľahal šikmo tak prudko, že dlážka vnútri domu musela byť postriekaná. Oliver videl, ako kvapky poskakujú na dlažbe terasy a ohýbajú stebľa na trávniku.

Hudba musela prichádzať odtiaľ... Srdce mu začalo biť rýchlejšie. Pomaly prešiel pohľadom k bazénu.

Jedenásť krát sedem metrov. Okolo pieskovej dlaždice. Doska na skákanie do vody.

Pocítil akési temné vzrušenie: ako keď vašu každodennú rutinu naruší čosi nezvyčajné. A Oliverov život bol takou rutinou. Poprezeral si záhradu okolo bazéna. Vzadu sa začínal marsacký les, 2 700 hektárov stromov a chodníkov. Z tej strany nebol nijaký múr ani mreže, len živý plot zo zelene. Vpravo na druhom konci bazéna stál prístrešok z pevného materiálu, oveľa novší ako ostatné stavby.

Sústredil sa na bazén. Bičoval ho dážď a hladina sa ľahko pohybovala. Oliver prižmúril oči. Najprv sa spytoval, čo vlastne vidí. Potom pochopil, že na hladine sa hojdá niekoľko bábik. Áno, bolo to tak... A hoci vedel, že to sú bábiky, prebehla ním akási nevysvetliteľná triaška. Plávali jedna pri druhej a ich bledé šaty sa vlnili na hladine rozvírenej dažďom. Suseda odnaproti raz pozvala Oli-

KRUH

vera s manželkou na kávu. Winshawova žena bola pred dôchodkom psychologičkou a mala svoju teóriu v súvislosti s hromadou bábik v dome osamelej ženy po tridsiatke. Pri návrate vysvetlila mužovi, že ich susedka je pravdepodobne „žena-dieťa“. Oliver sa jej teda spýtal, čo tým myslí. Použila výrazy ako „nezrelá“, „vyhýbajúca sa zodpovednosti“, „majúca za sebou citovú traumu“. Oliver sa dal na ústup, vždy mal radšej básnikov ako psychologov. Nijako si však nevedel vysvetliť, čo robia tie bábiky v bazéne.

Mal by som zavolať políciu, hovoril si. No čo im poviem? Že v bazéne plávajú bábiky? Zarazilo ho aj čosi iné. To nie je normálne... Celý dom vysvietený, nikde nikoho, a tie bábiky... Kam sa podela pani domu?

Oliver Winshaw otočil kľučkou a otvoril okno. Do miestnosti hneď prenikol vlhký závan. Dážď mu šľahal do tváre, privrel oči a hľadel na čudné zoskupenie plastových tvárí s upreným pohľadom.

Teraz dokonale rozoznal hudbu. Už ju počul, hoci to nebol jeho obľúbený Mozart.

Panebože, čo mal znamenať ten cirkus?

Tmu pretal blesk a nasledovalo temné dunenie hromu. Okenné tabule sa zatriasli. Záblesk mu ako nečakaný reflektor niekoho odhalil. Najprv ho nebolo vidieť, lebo ho zakrýval tieň veľkého stromu v strede záhrady. Ten človek sedel na kraji bazéna a nohy v nohaviaciach mal namočené vo vode. *Mladík...* Skláňal sa nad húfom bábik a pozoroval ich. A hoci bol vzdialený pätnásť metrov, Oliver vytušil jeho zmätený pohľad a otvorené ústa.

Oliverovi Winshawovi sa v hrudi šialene rozhubnovalo. *Čo sa to tu deje?* Vrhol sa k telefónu a vytrhol slúchadlo z držiaka.